

Magyar nyelv és irodalom

Tételcímek a 12E osztály számára középszintű szóbeli vizsgára (2020)

Összeállította: Lázárné Czigel Erzsébet szaktanár

I.témakör: Művek a magyar irodalomból – kötelező szerzők

1. Ady Endre szerelmi lírájának elemző bemutatása, jellemző motívumai.
2. Arany János balladaköltészete, a lélektani balladák jellemző vonásai.
3. Háborúellenesség és költői szerepvállalás Babits Mihály világháborús költészetében.
4. József Attila szerelmi lírájának legfontosabb motívumai.
5. Kosztolányi Dezső Édes Anna című regényének lehetséges értelmezései, a lélektani regény műfaja.
6. Forradalom és szabadságharc képe Petőfi Sándor látomásverseiben és forradalmi költészetében.

II.Témakör: Művek a magyar irodalomból – választható szerzők

7. Stílusirányzatok sokfélesége Csokonai Vitéz Mihály költészetében: klasszicizmus, rokokó, szentimentalizmus, népiesség.
8. Nemzeti múlt és jelen témája Kölcsey Ferenc hazafias lírájában.
9. A 19. századi falu értékrendjének, világképének megjelenése Mikszáth Kálmán novelláiban.
10. Haláltudat és életigenlés kettőssége Radnóti Miklós utolsó verseiben.
11. A személyiség deformációjának állomásai Örkény István Tóték című művében.
12. Az újszerű parasztábrázolás írói eszközei Móricz Zsigmond novelláiban.

III.Témakör: Művek a magyar irodalomból – kortárs szerzők

13. Az irodalmi parafrázis jelenségének bemutatása a kortárs irodalomban Lackfi János és Bödöcs Tibor művei alapján.

IV.Témakör: Művek a világirodalomból

14. Az Ószövetség és az Újszövetség felépítésének, tematikájának, főbb műfajainak bemutatása konkrét példák segítségével.

15. A kisember alakja az orosz irodalomban – Gogol A köpönyeg című művének elemző bemutatása.

16. Thomas Mann prózájának jellemző vonásainak bemutatása a Mario és a varázsló című műve alapján.

V. Témakör: Színház és dráma

17. Az analitikus dráma műfajának bemutatása Ibsen A vadkacsa című művének segítségével.

18. Madách Imre Az ember tragédiája című művének műfaja, szerkezeti felépítése, központi kérdései.

VI. Témakör: Az irodalom határterületei

19. A krimi műfajának irodalmi hagyományai és műfaji jellemzői, Agatha Christie Asztarté szentélye című novellájának elemző bemutatása.

VII. Témakör: Határon túli irodalom

20. Nevetés és sírás a határon túli irodalomban: Tamási Áron és Sánta Ferenc egy-egy novellájának elemző bemutatása.

NYELVTAN

I. Témakör: A kommunikáció

1. A kommunikáció fogalma, tényezői a Jacobson-modell alapján.

2. A tömegkommunikáció jellemző vonásai, a médiaműfajok kommunikációs céljai.

3. A reklám eszköztára, meggyőzés és manipuláció.

II. Témakör: A magyar nyelv története

4. A nyelvelmlék fogalma, a legfontosabb szövegemlékeink.

5. A nyelvújítás mozgalmának eredményei, módszerei.

6. A szókészlet rétegei: ősi örökség, belső keletkezésű elemek, idegen szók, jövevényszók, stb.

III.Témakör: Ember és nyelvhasználat

7. Az új szóbeliség – a chat-nyelv bemutatása.

8. A nyelvváltozatok rendszere: a nyelv vízszintes és függőleges tagolódása.

9. Nyelvünk helyzete a határon túl: kétnyelvűség, kettősnyelvűség, kevert nyelvűség.

IV.Témakör: A nyelvi szintek

10. A mássalhangzók találkozásait érintő hangtörvények.

11. Az alapszófajok: ige, főnév, melléknév, számnev, határozószók, névmások, igenevek.

12. Az egyszerű mondat fő részei

V.Témakör: A szöveg

13. Szövegtípusok: szóbeli és írásbeli szövegek.

14. A munka világában szükséges szövegtípusok: a hivatalos levél

VI.Témakör: A retorika alapjai

15. A szónok feladatai: anyaggyűjtéstől a megszólalásig

16. Az érv felépítése, az érvek elrendezése.

17. A jó szónok tulajdonságai.

VII.Témakör: Stílus és jelentés

18. Hangalak és jelentés kapcsolata: egyjelentésű, többjelentésű, azonos alakú szavak.

19. Az egyszerűbb szóképek bemutatása, felismerése.

20. A publicisztikai stílus jellemző vonásai.